

AANBEVELING VAN DE RAAD**van 20 juli 2020****over het nationale hervormingsprogramma 2020 van Kroatië en met een advies van de Raad over het convergentieprogramma 2020 van Kroatië**

(2020/C 282/11)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid ⁽¹⁾, en met name artikel 9, lid 2,Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden ⁽²⁾, en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 17 december 2019 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse strategie voor duurzame groei en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees Semester 2020 voor coördinatie van het economisch beleid. Daarbij is terdege rekening gehouden met de op 17 november 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie geproclameerde Europese pijler van sociale rechten. Op 17 december 2019 heeft de Commissie op basis van Verordening (EU) nr. 1176/2011 ook het waarschuwingsmechanismeverslag aangenomen, waarin zij Kroatië heeft genoemd als een van de lidstaten die aan een diepgaande evaluatie zouden worden onderworpen.
- (2) Op 26 februari 2020 is het landverslag 2020 voor Kroatië gepubliceerd. Daarin werd de vooruitgang beoordeeld die Kroatië bij de uitvoering van de op 9 juli 2019 door de Raad aangenomen landspecifieke aanbevelingen ⁽³⁾ ("de landspecifieke aanbevelingen 2019") heeft gemaakt, alsmede het gevolg dat is gegeven aan de landspecifieke aanbevelingen die in eerdere jaren werden aangenomen, en de vooruitgang die Kroatië bij het nastreven van zijn nationale Europa 2020-doelstellingen heeft geboekt. Het landverslag besteedde ook aandacht aan de in het kader van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 uitgevoerde diepgaande evaluatie, waarvan de uitkomsten eveneens op 26 februari 2020 zijn bekendgemaakt. Op basis van haar analyse is de Commissie tot de conclusie gekomen dat Kroatië, in een context van lage potentiële groei, macro-economische onevenwichtigheden vertoont die verband houden met hoge niveaus van overheidsschuld, particuliere schuld en buitenlandse schuld.
- (3) Op 11 maart 2020 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie de uitbraak van COVID-19 officieel uitgeroepen tot een wereldwijde pandemie. Deze pandemie vormt een ernstige bedreiging voor de volksgezondheid en treft burgers, samenlevingen en economieën. Zij zet de nationale zorgstelsels onder zware druk, verstoort de mondiale toeleveringsketens, veroorzaakt volatiliteit op de financiële markten en sterke schommelingen in de consumentenvraag, en heeft negatieve gevolgen voor meerdere sectoren. Zij vormt een bedreiging voor de banen en het inkomen van mensen, alsmede voor ondernemingen. De pandemie heeft geleid tot een grote economische schok die nu al ernstige gevolgen heeft in de Unie. Op 13 maart 2020 heeft de Commissie een mededeling aangenomen waarin wordt opgeroepen tot een gecoördineerde economische aanpak van de crisis door alle actoren op nationaal en Unieniveau.

⁽¹⁾ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.⁽²⁾ PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.⁽³⁾ PB C 301 van 5.9.2019, blz. 64.

- (4) Meerdere lidstaten hebben een noodtoestand uitgeroepen of noodmaatregelen getroffen. Elke noodmaatregel moet strikt proportioneel, noodzakelijk en beperkt in de tijd zijn, en moet overeenstemmen met de Europese en internationale normen. Ze moeten onderworpen zijn aan democratisch toezicht en onafhankelijke rechterlijke controle.
- (5) Op 20 maart 2020 heeft de Commissie een mededeling aangenomen over de activering van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact. De algemene ontsnappingsclausule, die in artikel 5, lid 1, artikel 6, lid 3, artikel 9, lid 1, en artikel 10, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1466/97 en in artikel 3, lid 5, en artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad ⁽⁴⁾ is neergelegd, vergemakkelijkt de coördinatie van het begrotingsbeleid in tijden van ernstige economische neergang. In haar mededeling van 20 maart 2020 was de Commissie van mening dat, gelet op de verwachte ernstige economische neergang ten gevolge van de COVID-19-pandemie, aan de voorwaarden om de algemene ontsnappingsclausule te activeren voldaan is en heeft zij de Raad verzocht deze conclusie te bekrachtigen. Op 23 maart 2020 stemden de ministers van Financiën van de lidstaten in met de beoordeling van de Commissie. Zij waren het erover eens dat de ernstige economische neergang een resoluut, ambitieus en gecoördineerd antwoord vergt. De activering van de algemene ontsnappingsclausule maakt het mogelijk tijdelijk af te wijken van het aanpassingstraject in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn, op voorwaarde dat daardoor de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar komt. Voor het correctieve deel kan de Raad, op aanbeveling van de Commissie, ook besluiten een herzien begrotingstraject vast te stellen. De algemene ontsnappingsclausule schorst de procedures van het stabiliteits- en groeipact niet. Deze clausule staat lidstaten toe af te wijken van de budgettaire verplichtingen die normaliter van toepassing zijn en stelt de Commissie en de Raad in staat om de nodige maatregelen op het gebied van beleidscoördinatie binnen het kader van het pact te nemen.
- (6) Er is voortdurende actie nodig om de verspreiding van de COVID-19-pandemie te beperken en te beheersen, de veerkracht van de nationale zorgstelsels te versterken, de sociaal-economische gevolgen van de pandemie te verzachten door middel van ondersteunende maatregelen voor bedrijven en huishoudens, alsmede om te zorgen voor adequate gezondheids- en veiligheidsomstandigheden op de werkplek met het oog op de hervatting van de economische activiteit. De Unie moet ten volle gebruikmaken van de verschillende instrumenten waarover zij beschikt om de lidstaten op die gebieden te ondersteunen. Tegelijkertijd moeten de lidstaten en de Unie samenwerken om de maatregelen voor te bereiden die nodig zijn voor het bewerkstelligen van een terugkeer naar de normale werking van onze samenlevingen en economieën en naar duurzame groei, waarin zij onder meer de groene transitie en de digitale transformatie moeten integreren, en waarbij lessen uit de crisis worden getrokken.
- (7) De COVID-19-crisis toont aan hoe flexibel de interne markt zich kan aanpassen aan buitengewone omstandigheden. Om een vlotte en soepele overgang naar de herstelfase en het vrije verkeer van goederen, diensten en werknemers te waarborgen, moeten uitzonderlijke maatregelen die de werking van de interne markt belemmeren, evenwel worden geschrapt zodra zij niet langer onmisbaar zijn. De huidige crisis toont aan dat er behoefte is aan crisisparaatheidsplannen in de zorgsector. Verbeterde aankoopstrategieën, gediversifieerde toeleveringsketens en strategische reserves van essentiële goederen zijn enkele van de cruciale elementen voor de ontwikkeling van uitgebreidere crisisparaatheidsplannen.
- (8) De Uniewetgever heeft de relevante wetgeving reeds door middel van Verordeningen (EU) 2020/460 ⁽⁵⁾ en (EU) 2020/558 ⁽⁶⁾ van het Europees Parlement en de Raad gewijzigd om de lidstaten in staat te stellen gebruik te maken van alle niet-benutte middelen uit de Europese structuur- en investeringsfondsen ("ESI-fondsen"), zodat zij de uitzonderlijke effecten van de COVID-19-pandemie kunnen aanpakken. Die wijzigingen leiden tot meer flexibiliteit en vereenvoudigde en gestroomlijnde procedures. Om de druk op de kasstroom te verlichten, kunnen lidstaten in het boekjaar 2020-2021 ook gebruikmaken van een medefinancieringspercentage van 100 % uit de begroting van de Unie. Kroatië wordt aangemoedigd ten volle gebruik te maken van die mogelijkheden om bijstand te bieden aan de mensen en sectoren die het zwaarst worden getroffen.
- (9) Als gevolg van de uiteenlopende specialisatiepatronen zullen de sociaal-economische gevolgen van de COVID-19-pandemie waarschijnlijk aanzienlijk zijn en ongelijk verdeeld zijn over de Kroatische regio's. Vooral de kustgebieden en de eilanden die sterk afhankelijk zijn van het toerisme, zullen worden getroffen. De huidige situatie vraagt daarom om gerichte beleidsreacties.

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad van 7 juli 1997 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB L 209 van 2.8.1997, blz. 6).

⁽⁵⁾ Verordening (EU) 2020/460 van het Europees Parlement en de Raad van 30 maart 2020 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 en (EU) nr. 508/2014 wat betreft specifieke maatregelen om investeringen in de gezondheidszorgstelsels van de lidstaten en in andere sectoren van hun economieën vrij te maken als antwoord op de COVID-19-uitbraak (Investeringsinitiatief Coronavirusrespons) (PB L 99 van 31.3.2020, blz. 5).

⁽⁶⁾ Verordening (EU) 2020/558 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2020 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1301/2013 en (EU) nr. 1303/2013 wat betreft specifieke maatregelen met het oog op uitzonderlijke flexibiliteit bij het gebruik van de Europese structuur- en investeringsfondsen naar aanleiding van de uitbraak van Covid-19 (PB L 130 van 24.4.2020, blz. 1).

- (10) Op 30 april 2020 heeft Kroatië zijn nationale hervormingsprogramma 2020 en zijn convergentieprogramma 2020 ingediend. Om met de onderlinge verbanden tussen beide programma's rekening te houden, zijn deze tegelijkertijd geëvalueerd.
- (11) Kroatië valt momenteel onder het preventieve deel van het stabiliteits- en groeipact en onder de schuldregel.
- (12) In haar convergentieprogramma 2020 voorziet de regering dat het overheidssaldo zal verslechteren van een overschot van 0,4 % van het bruto binnenlands product (bbp) in 2019 tot een tekort van 6,8 % van het bbp in 2020, dat zal verbeteren tot een tekort van 2,4 % van het bbp in 2021. Na in 2019 te zijn gedaald tot 73,2 % van het bbp, zal de overheidsschuldquote volgens het convergentieprogramma 2020 naar verwachting in 2020 oplopen tot 86,7 % van het bbp. De macro-economische en budgettaire vooruitzichten worden beïnvloed door de grote onzekerheid vanwege de COVID-19-pandemie.
- (13) Als reactie op de COVID-19-pandemie en als onderdeel van een gecoördineerde Unieaanpak heeft Kroatië tijdige begrotingsmaatregelen vastgesteld om de capaciteit van het zorgstelsel te vergroten, de pandemie in te dammen en bijstand te verlenen aan personen en bedrijven die bijzonder getroffen zijn. Volgens het convergentieprogramma 2020 belopen die begrotingsmaatregelen 2,8 % van het bbp. De twee belangrijkste maatregelen zijn de subsidie die aan bedrijven wordt uitgekeerd voor het in dienst houden van de werknemers, en de belastingvrijstellingen voor de zwaarst getroffen bedrijven. Daarnaast heeft Kroatië maatregelen genomen die, ook al hebben zij geen rechtstreekse gevolgen voor de begroting, toch zullen bijdragen tot het verlenen van liquiditeitssteun aan ondernemingen; in het convergentieprogramma 2020 worden die geraamd op 1,3 % van het bbp. Deze maatregelen omvatten betalingsuitstel voor personen- en vennootschapsbelasting en sociale premies. Over het algemeen zijn de door Kroatië genomen maatregelen in overeenstemming met de richtsnoeren uit de mededeling van de Commissie van 13 maart 2020. De volledige uitvoering van de noodmaatregelen en van ondersteunende begrotingsmaatregelen, gevolgd door een heroriëntering van het begrotingsbeleid naar het tot stand brengen van prudente begrotings-situaties als de economische omstandigheden dat toelaten, zal bijdragen tot het behoud van budgettaire houdbaarheid op middellange termijn.
- (14) Op basis van de voorjaarsprognoses 2020 van de Commissie bij ongewijzigd beleid wordt het overheidssaldo van Kroatië geraamd op -7,1 % van het bbp in 2020 en -2,2 % van het bbp in 2021. Verwacht wordt dat de overheidsschuldquote in 2020 op 88,6 % van het bbp zal uitkomen en in 2021 tot 83,4 % zal dalen.
- (15) Op 20 mei 2020 heeft de Commissie overeenkomstig artikel 126, lid 3, van het Verdrag een verslag opgesteld wegens de geplande overschrijding door Kroatië van de tekortdrempel van 3 % van het bbp in 2020. In het algemeen blijkt uit de analyse van de Commissie dat het tekortcriterium in de zin van het Verdrag en van Verordening (EG) nr. 1467/97 niet is nageleefd.
- (16) Als reactie op de COVID-19-pandemie heeft Kroatië snel verrekende maatregelen genomen om zijn burgers te beschermen en de verspreiding van het virus tegen te gaan. De pandemie (en bijbehorende inperkingsmaatregelen) leidde tot een ernstige verstoring van de bedrijfsactiviteiten, met negatieve gevolgen voor de arbeidsmarkt. Het reële bbp zal volgens ramingen in 2020 met 9,1 % dalen en in 2021 met 7,5 % herstellen, terwijl de werkloosheid volgens de voorjaarsprognoses 2020 van de Commissie in 2020 zal stijgen tot 10,2 % en in 2021 zal verbeteren tot 7,4 %. De toeristische sector, die een zeer groot aandeel van de Kroatische economie vertegenwoordigt, zal zwaar worden getroffen. Tegelijkertijd moest Kroatië ook de gevolgen van een zware aardbeving in Zagreb op 22 maart 2020 aanpakken. Om de negatieve gevolgen voor de economie te verzachten, heeft Kroatië een reeks ambitieuze maatregelen genomen, waaronder maatregelen ter ondersteuning van de lonen, vrijstellingen van en betalingsuitstel voor belastingen en sociale premies, steun voor kleine en middelgrote ondernemingen ("kmo's"), aanvullende garanties voor exportverzekeringen en moratoria op afbetalingen, alsmede specifieke maatregelen voor het toerisme en andere zwaar getroffen sectoren.
- (17) De COVID-19-uitbraak is een test van de veerkracht van het Kroatische zorgstelsel. Hoewel de toegang tot gezondheidszorg over het algemeen goed is in Kroatië, behoren onvervulde medische behoeften ten gevolge van afstand tot de hoogste in de Unie. Een evenwichtiger geografische spreiding van zorgwerkers en -voorzieningen zou de toegang tot gezondheidsdiensten vergemakkelijken. In de verdeling van de verantwoordelijkheid voor de Kroatische gezondheidszorgvoorzieningen tussen de centrale overheid en de provinciale autoriteiten is er ruimte voor verbetering. De centrale overheid moet de schulden dekken van ziekenhuizen die in handen van de provincies zijn, maar heeft maar beperkte invloed op de wijze waarop die ziekenhuizen worden beheerd. Nauwere samenwerking tussen de centrale overheid en de provincies is van cruciaal belang om de levering van kritieke medische producten te garanderen en maatregelen te kunnen nemen om de verspreiding van COVID-19 in te dammen. Het gebruik van e-gezondheidsinstrumenten maakt het mogelijk om rechtstreekse contacten tussen zorgwerkers en patiënten te beperken, waardoor ook het risico op besmetting afneemt. Het gebruik van e-voorschriften is wijdverbreid, maar van de doorverwijzingen en medische dossiers is slechts een zeer klein deel digitaal.

- (18) Door een vertraging van de economische activiteit hebben werkgevers moeite om de lonen te betalen, wat naar verwachting zal leiden tot een toename van de werkloosheid en de armoede, met nog meer uitgesproken territoriale verschillen. De deelname aan actieve arbeidsmarktmaatregelen was altijd zeer laag, maar in de huidige omstandigheden beginnen dergelijke programma's meer in beeld te komen. Om werkgevers te ondersteunen en het aantal ontslagen te beperken, moeten dergelijke maatregelen, maar ook andere tijdgebonden steunregelingen, met name regelingen voor werktijdverkorting, worden uitgebreid. Op korte termijn wordt daardoor werkgelegenheid behouden, maar ook op de middellange termijn is er ruimte om beter te anticiperen op de behoeften van de arbeidsmarkt tijdens de herstelfase. De Kroatische openbare dienst voor arbeidsvoorziening moet meer inspanningen leveren om de beroepsbevolking te ondersteunen bij het ontwikkelen van de juiste vaardigheden (bv. digitale vaardigheden), strategieën te ontwikkelen om de inactieve bevolking te bereiken en zwartwerk te helpen bestrijden door formele werkgelegenheid te stimuleren. De werkloosheidsuitkering biedt ontslagen werknemers geen adequaat vangnet, aangezien zowel de dekking als de toereikendheid laag is. De capaciteit van het minimuminkomen om armoede te verminderen, wordt ook als zwak beoordeeld in een context van hoge percentages armoede en sociale uitsluiting, territoriale ongelijkheden en risicofactoren in verband met leeftijd, gender en handicap.
- (19) De betrouwbaarheid van de internetconnectiviteit baart zorgen. Snelle internettoegang thuis is niet wijdverspreid onder de huishoudens in Kroatië. Ongeveer 70 % van de huishoudens heeft een vaste breedbandverbinding en slechts 6 % heeft een vaste breedbandverbinding van ten minste 100 Mbps. Met name in plattelandgebieden kan dit een belemmering vormen voor telewerk en afstandsonderwijs, vooral onder kwetsbare groepen, zoals studenten uit kansarme gezinnen of personen met een beperking. Deze groepen dreigen te worden uitgesloten van de plotselinge verschuiving naar een meer gedigitaliseerde samenleving. In nauwe samenwerking met de sociale partners moet meer werk worden gemaakt van alternatieve werkregelingen die gebruikmaken van digitale technologie, aangezien het aandeel van de werknemers die telewerken (6 tot 7 %) op de helft van het Uniegemiddelde ligt.
- (20) Sommige sectoren van de economie hebben voortdurend te maken met tekorten aan arbeidskrachten, met name door lacunes in vaardigheden. Indien het verwerven van adequate vaardigheden, met inbegrip van digitale vaardigheden, tijdens het initiële onderwijs- en opleidingsstelsel en later via om- en bijscholing wordt bevorderd, zou de productiviteit kunnen verhogen en zouden lacunes in vaardigheden kunnen worden opgevoeld. De kwaliteit en de inclusiviteit van het onderwijs- en opleidingsstelsel moeten op alle niveaus worden verbeterd en de hervorming van de leerplannen moet worden voortgezet. De invoering van digitaal onderwijs is in deze COVID-19-crisis al waardevol gebleken; de verdere ontwikkeling van infrastructuur en materiaal voor digitaal onderwijs en digitale opleiding, alsmede van de digitale vaardigheden van leerkrachten, leerlingen en volwassenen, is noodzakelijk.
- (21) Kroatië moet ondersteuning bieden voor de continue stroom van krediet en andere financiering, met inbegrip van niet-bancaire financiering, naar levensvatbare kredietnemers die door de COVID-19-crisis worden getroffen. Kroatië heeft een aantal stimulerings- en steunregelingen voor kmo's goedgekeurd. De inspanningen moeten worden voortgezet om bedrijven, met een focus op kmo's, snelle en continue liquiditeitssteun te verlenen door middel van leningen en garanties, met name staatsgaranties, om de crisis te boven te komen en de weg naar herstel te effenen. Bedrijven in Kroatië zijn sterk afhankelijk van bankleningen en kasstroom om aan hun financieringsbehoeften te voldoen. Het bankstelsel moet met garanties worden ondersteund om nieuwe financiering voor kmo's te openen en de toegang tot financiering te verbeteren. Bij het opstellen en uitvoeren van die maatregelen moet rekening worden gehouden met de veerkracht van de banksector. De vrijstellingen van en het betalingsuitstel voor belastingen en sociale premies hebben ook geholpen om de liquiditeit van bedrijven te verbeteren.
- (22) Er zijn opnieuw inspanningen geleverd om administratieve lasten en restrictieve regelgeving te verminderen. De werking van de bedrijven in het algemeen wordt echter nog steeds belemmerd door de hoog blijvende wettelijke en administratieve lasten, bijvoorbeeld met betrekking tot vergunningen, rapportagevereisten en, tot op zekere hoogte, fiscale procedures. Het in kaart brengen van de administratieve en financiële lasten gaat vooruit dankzij overleg met de belanghebbenden en via een speciale website, en er worden maatregelen genomen om de meest belastende verplichtingen te verminderen. Het is ook van cruciaal belang om door middel van het stroomlijnen van regelgevingskaders en daarmee samenhangende administratieve procedures een soepele toegang tot en uitoefening van beroepen te garanderen, in het bijzonder voor kmo's en micro-ondernemingen, met inbegrip van zelfstandigen die alleen werken. Een herziening van de parafiscale heffingen is uitgevoerd en de regering heeft in mei 2020 een eerste actieplan goedgekeurd.
- (23) Om het economisch herstel te bevorderen, zal het van belang zijn om mature publieke investeringsprojecten te vervroegen en particuliere investeringen te bevorderen, onder meer door relevante hervormingen. Kroatië moet investeringen stimuleren in groeibevorderende sectoren die aan de groene en de digitale transitie bijdragen. Een moderne en robuuste digitale infrastructuur is van essentieel belang voor de digitale transformatie van de overheidsdiensten en het bedrijfsleven. Voor de digitale transitie zijn investeringen in netwerken met een zeer hoge capaciteit, waaronder 5G, een eerste vereiste. De investeringen moeten ondersteuning bieden voor de in het nationale energie- en klimaatplan van Kroatië vastgelegde doelstellingen inzake decarbonisatie en energietransitie. Kroatië moet en kan

met name investeren in duurzaam stads- en spoorvervoer, energie-efficiëntie, hernieuwbare energiebronnen en milieu-infrastructuur. Bovendien blijft Kroatië qua water- en afvalbeheer aanzienlijk achter op het Uniegemiddelde en zijn investeringen nodig om de economische ontwikkeling van Kroatië kracht bij te zetten. De programmering voor de periode 2021-2027 van het Fonds voor een rechtvaardige transitie, dat het voorwerp uitmaakt van een Commissievoorstel, zou Kroatië kunnen helpen bij een aantal uitdagingen van de transitie naar een klimaatneutrale economie, met name in de gebieden die in bijlage D bij het landverslag 2020 worden vermeld. Zo zou Kroatië optimaal gebruik kunnen maken van dat fonds.

- (24) De efficiëntie van de overheidsdiensten in Kroatië ligt onder het Uniegemiddelde. De geringe capaciteit om beleid en projecten te ontwerpen en uit te voeren vormt een belemmering qua doeltreffendheid en snelheid, ook wat betreft de uitvoering van ESI-fondsen, die voor Kroatië een uitgelezen kans bieden om de gevolgen van de crisis te verzachten en het herstel van de economie te ondersteunen. De uitvoering van het nieuwe strategische planningssysteem, samen met de aangekondigde nationale ontwikkelingsstrategie, vordert niet. Bovendien is er sprake van een sterke territoriale versnippering van de overheidsdiensten en bestaat er een onevenwichtigheid tussen verantwoordelijkheden en middelen op lokaal niveau. Dit draagt ertoe bij dat niet overal in het land overheidsdiensten van dezelfde kwaliteit worden verricht, en verhoogt de administratieve kosten.
- (25) Aanzienlijke achterstanden en langdurige procedures in burgerlijke en handelsrechtbanken blijven nadelig voor het ondernemingsklimaat en de doeltreffende afwikkeling van insolventieprocedures, terwijl uitdagingen op het gebied van kwaliteit en efficiëntie van het strafrechtstelsel de strijd tegen economische en financiële criminaliteit belemmeren. Er is vooruitgang geboekt bij het afhandelen van de oudste aanhangige rechtszaken en bij het gebruiken van elektronische communicatie in rechtbanken, maar er blijft nog ruimte voor verbetering.
- (26) Terwijl de in deze aanbeveling opgenomen landspecifieke aanbevelingen ("de landspecifieke aanbevelingen 2020") gericht zijn op het aanpakken van de sociaal-economische gevolgen van de COVID-19-pandemie en het vergemakkelijken van het economisch herstel, hadden de landspecifieke aanbevelingen 2019 ook betrekking op hervormingen die essentieel zijn om uitdagingen op middellange tot lange termijn aan te pakken. De landspecifieke aanbevelingen 2019 zijn nog steeds relevant en zullen gedurende het Europees Semester van volgend jaar gemonitord blijven worden. Dat geldt ook voor de landspecifieke aanbevelingen 2019 betreffende investeringsgerelateerd economisch beleid. Met alle landspecifieke aanbevelingen 2019 moet rekening worden gehouden bij de strategische programmering van de financiering van het cohesiebeleid na 2020, ook wat betreft de maatregelen ter verzachting van de huidige crisis en de exitstrategieën.
- (27) De financiële sector van Kroatië is goed gekapitaliseerd en winstgevend, terwijl de kwaliteit van de activa in de banksector de afgelopen paar jaar is verbeterd. De financiële instellingen kunnen echter mogelijk wat stress ondervinden, gezien hun blootstellingen aan sectoren die het meest kwetsbaar zijn voor de COVID-19-uitbraak. Er zijn maatregelen genomen om de negatieve gevolgen van de inperkingsmaatregelen voor bedrijven te verlichten. Het is van cruciaal belang dat deze maatregelen tijdelijk zijn, strikt gekoppeld zijn aan de uitbraak en adequaat zijn om bedrijven die in financiële moeilijkheden verkeren, weer levensvatbaar te maken. Een dergelijke aanpak zal bedrijven ondersteunen zonder dat de vooruitgang die Kroatië bij het verbeteren van de stabiliteit van zijn financiële sector heeft geboekt, wordt ondermijnd.
- (28) Het is van cruciaal belang dat de inspanningen ter versterking van het kader voor preventie en bestrafing van corruptie worden voortgezet, teneinde te zorgen voor herstel na de COVID-19-crisis en te komen tot een efficiënte, op verantwoording gebaseerde en transparante toewijzing en verdeling van fondsen en middelen. Ondanks de gedeeltelijke uitvoering van verschillende actieplannen krijgen bedrijven nog zeer vaak te maken met corruptie en belangenconflicten. Er moet nog meer worden gedaan om het kader voor preventie en bestrafing van corruptie te versterken, met als doel te zorgen voor een transparant en efficiënt gebruik van overheidsmiddelen. Er zijn doeltreffendere instrumenten nodig om corruptie te voorkomen en te bestraffen, met name op lokaal niveau. De toezichtsmechanismen voor lokale ambtenaren en aangestelde personen bij lokale overheidsbedrijven moeten nog altijd worden versterkt, net zoals er nog altijd voor moet worden gezorgd dat de Commissie inzake belangenconflicten haar essentiële preventieve rol kan vervullen. Initiatieven om de transparantie te vergroten, zoals de openbaarmaking van het vermogen van rechters en aanklagers, zullen naar verwachting in 2020 van start gaan.
- (29) Het Europees Semester biedt het kader voor de voortdurende coördinatie van het economisch en werkgelegenheidsbeleid in de Unie, dat kan bijdragen tot een duurzame economie. De lidstaten hebben in hun nationale hervormingsprogramma's voor 2020 de stand van zaken opgemaakt over de voortgang die werd gemaakt met de uitvoering van de duurzameontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Door de landspecifieke aanbevelingen 2020 volledig uit te voeren, zal Kroatië bijdragen aan de vooruitgang in de richting van de SDG's en aan de gemeenschappelijke inspanning om in de Unie te komen tot concurrerende duurzaamheid.

- (30) In de context van het Europees Semester 2020 heeft de Commissie een brede analyse van het economische beleid van Kroatië verricht en in het landverslag 2020 gepubliceerd. Voorts heeft de Commissie het convergentieprogramma 2020 en het nationale hervormingsprogramma 2020 doorgelicht en onderzocht welk gevolg is gegeven aan de landspecifieke aanbevelingen die in eerdere jaren tot Kroatië zijn gericht. Daarbij heeft de Commissie niet alleen gekeken naar de relevantie ervan voor een houdbaar begrotings- en sociaal-economisch beleid in Kroatië, maar heeft zij ook getoetst of de Unieregels en -richtsnoeren in acht zijn genomen, gezien de noodzaak het algeheel economisch bestuur van de Unie te versterken door middel van een inbreng op Unieniveau in toekomstige nationale besluiten.
- (31) In het licht van deze beoordeling heeft de Raad het convergentieprogramma 2020 onderzocht, en zijn advies daarover ⁽⁷⁾ is met name in de onderstaande aanbeveling 1 weergegeven.
- (32) In het licht van de diepgaande evaluatie door de Commissie en van deze beoordeling heeft de Raad het nationale hervormingsprogramma 2020 en het convergentieprogramma 2020 onderzocht. In de landspecifieke aanbevelingen 2020 wordt rekening gehouden met de noodzaak om de COVID-19-pandemie aan te pakken en het economisch herstel te vergemakkelijken als noodzakelijke eerste stap om een aanpassing van de onevenwichtigheden mogelijk te maken. De landspecifieke aanbevelingen 2020 die rechtstreeks betrekking hebben op de aanpak van de macro-economische onevenwichtigheden die de Commissie in het kader van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 heeft vastgesteld, zijn weergegeven in aanbeveling 1, 2, 3 en 4,

BEVEELT AAN dat Kroatië in 2020 en 2021 de volgende actie onderneemt:

1. Overeenkomstig de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact alle nodige maatregelen nemen om de COVID-19-pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen. Als de economische omstandigheden dit toelaten, begrotingsbeleid voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn en het waarborgen van de houdbaarheid van de schuld, waarbij de investeringen worden verhoogd. De veerkracht van het zorgstelsel verbeteren. Een evenwichtige geografische spreiding van zorgwerkers en -voorzieningen, nauwere samenwerking tussen alle bestuursniveaus en investeringen in e-gezondheid bevorderen.
2. Arbeidsmarktmaatregelen en -instellingen versterken en de toereikendheid van werkloosheidsuitkeringen en minimuminkomensregelingen verbeteren. Digitale infrastructuur en diensten toegankelijker maken. Het verwerven van vaardigheden bevorderen.
3. Maatregelen handhaven om kmo's en zelfstandigen liquiditeit te verschaffen. Parafiscale heffingen en beperkingen in de regulering van de markt voor goederen en diensten verder verminderen. Mature publieke investeringsprojecten vervroegen en particuliere investeringen aanmoedigen om het economisch herstel te bevorderen. De investeringen toespitsen op de groene en de digitale transitie, met name op milieu-infrastructuur, duurzaam stads- en spoorvervoer, het schoon en efficiënt opwekken en gebruiken van energie en snelle breedband.
4. De capaciteit van de overheidsdiensten versterken om efficiënt openbare projecten en beleidsmaatregelen op centraal en lokaal niveau te ontwerpen en uit te voeren. De efficiëntie van het gerechtelijk apparaat verbeteren.

Gedaan te Brussel, 20 juli 2020.

Voor de Raad

De voorzitter

J. KLOECKNER

⁽⁷⁾ In het kader van artikel 9, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1466/97.